

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

YÜRÜTMİYİ DURDURMA TALEPLİDİR.

DANIŞTAY BAŞKANLIĞINA

DAVACI : Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı
Oğuzlar Mah. Av. Özdemir Özok Sok. No:8 06520 Balgat, Ankara

VEKİLİ : Av. Gamze KARADUMAN NEJAT - Aynı adres

DAVALI : T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı – Ankara

KONUSU : 20 Mart 2020 Tarihli ve 31074 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Şartlar'ın;

- 1- 2.maddesi ile değiştirilen A.5.maddesinin 1.fıkrasının (a) bendinde yer alan “*bu Genel Şart ekinde yer alan esaslara göre*” ibaresi ve 6.maddesi ile Genel şartların “Değer Kaybı Hesaplaması”na ilişkin 1 Nolu Ekinin “1.Formül” maddesi ile “2.Teminat Dışında Kalan Haller” başlıklı maddesine eklenen 8 nolu fıkrası,
- 2- 2.maddesi ile değiştirilen A.5.maddesinin 1.fıkrasının (c) bendinin 1.cümlesinde yer alan “*bu Genel Şart ekinde yer alan esaslara göre*” ibaresi ile 2. ve 3.cümlesi, 7.maddesi ile değiştirilen “Ek 2:Destekten Yoksun Kalma Tazminatı Hesaplaması” ve 8.maddesi ile değiştirilen “Ek:3 Sürekli Sakatlık Tazminatı Hesaplaması”,
- 3- 3.maddesi ile değişik “B.2. Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi” maddesinin 2.1 paragrafının ikinci cümlesi,
- 4- 3.maddesi ile değişik “B.2. Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi” maddesinin 2.1 fıkrasının ikinci paragrafının birinci cümlesindeki “*veya yeniden kullanılabilir parça*” ibaresinin ve üçüncü paragrafının tamamının, yürütmesinin durdurulması ve iptali talebinden ibarettir.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ’NİN DAVA AÇMAKTAKİ MENFAAT VE EHLİYETİ

Bilindiği üzere, Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuk güvenliğini sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 109. maddesine göre ise, Türkiye Barolar Birliği, bütün baroların katılımıyla oluşan, kamu kurumu niteliğinde, tüzel kişiliğe sahip bir meslek kuruluşudur. Türkiye Barolar Birliği, kurulduğu günden bu yana yasaların bir meslek kuruluşu olarak kendisine

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

yüklediği görevlerinin yanında, toplumun hukuki sorunlarıyla ilgili görüş ve önerileriyle de Türk hukuk sisteminin gelişmesine katkı sağlamış olup, sağlamaya da devam edecektir. Ayrıca, “hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak, bu kavramlara işlerlik kazandırmak” Avukatlık Kanunu’nun 110/17 maddesiyle Türkiye Barolar Birliği’ne verilmiş bir görevdir. Bununla birlikte Avukatlık Kanunu’nun 110. maddesi uyarınca, Baro mensuplarının genel menfaatlerini ve mesleğin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak, kanunların avukatlara tanıdığı hakların gerçekleşmesine ve yüklediği görevlerin tam ve şerefli bir şekilde yerine getirilmesine çalışmak, Türkiye Barolar Birliği’nin görevleri arasındadır.

Davalı, hukukun üstünlüğü ilkesini gözetmeden idari işlem tesis etmiştir. Davalı, iptali talep edilen düzenlemeler ile toplumun genelinin menfaatini ihlal ettiği gibi avukatları ve avukatlık mesleğini ve dolayısıyla meslek örgütü olan Türkiye Barolar Birliği’nin menfaatini de ihlal etmektedir. Bunların yanı sıra 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca Türkiye Barolar Birliği araç işleten sıfatı ile dava açmakta menfaati ve ehliyeti de bulunmaktadır.

İPTAL NEDENLERİ

1- Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Şartlar’ın 2.maddesi ile değiştirilen A.5.maddesinin 1.fıkrasının (a) bendinde yer alan “bu Genel Şart ekinde yer alan esaslara göre” ibaresi ve 6.maddesi ile Genel şartların “Değer Kaybı Hesaplaması”na ilişkin 1 Nolu Ekinde yapılan değişiklikler Anayasa’nın 10 ve 19.maddeleri, sorumluluk hukukunun temel ilkeleri, kuvvetler ayrılığı, hak ve adalet ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

1.a) Değer kaybı hesabı, haksız fiil hükümlerine göre Yargıtay içtihatları dikkate alınarak ve gerçek zarar üzerinden yapılması gerektiğinden, davalı idarenin bu kriterlerden uzak ve sigorta şirketlerinin lehine olan tek tip hesaplama yöntemi düzenleme yetkisi bulunmamaktadır.

Karayolları Trafik Kanununun 85.maddesi “Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, **doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar.**”

88.maddesi “Bir motorlu aracın katıldığı bir kazada, bir üçüncü kişinin uğradığı zarardan dolayı, birden fazla kişi tazminatla yükümlü bulunuyorsa, bunlar müteselsil olarak sorumlu tutulur.”

91.maddesi “İşletenlerin, bu Kanunun 85 inci maddesinin birinci fıkrasına göre olan sorumlulukların karşılanmasını sağlamak üzere malî sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur.” şeklinde düzenlenmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

İptali talep edilen düzenleme ile davalı idare tarafından getirilen değer kaybı hesaplama yöntemi haksız fiillerde gerçek zararın ödenmesi ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. **Haksız fiil sonucu uğranılan zarar, davalı idarenin işbu düzenleme ile getirdiği formül sonucunda ulaşılabak yaklaşık bir zarar değil, Borçlar Kanunu gereğince zarar görenin uğramış olduğu gerçek zarardır.**

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin 2014/8704 E. 2014/10522 K. 3.7.2014 T. sayılı kararında: "... ZMSS şirketleri, 3.kişinin aracında oluşan gerçek zararı, azami poliçe limitiyle sorumlu olmak üzere gidermekle yükümlüdür. Gerçek (doğrudan) zarar kapsamı içinde araç hasarı, değer kaybı vs bulunmakta ise de zarar gören aracın tamir süresince kullanılamaması nedeniyle meydana gelen kazanç kaybı gerçek zarara dahil olmayıp, dolaylı zararlardandır ..."

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin E. 2013/3815 K. 2013/9854 T. 24.6.2013 sayılı kararında: "... 3-) Hasar sebebiyle davacının aracında meydana gelen değer kaybının tespiti için galericiden rapor alınarak tazminata hükmedilmişse de alınan rapor yetersiz olup hükme esas alınamaz. Mahkemece aracın hasar dosyası istenerek hasar gören parçaların değerlendirilmesi, aracın hasarsız haldeki rayiç değeriyle kazadan sonraki rayiç değeri belirlenerek aracın kaza sebebiyle uğradığı değer kaybının tespit edilmesi için uzman bilirkişiden rapor alınarak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken eksik araştırma ve incelemeyle karar verilmesi isabetli olmamıştır." denmektedir.

Gerçek zararın ödenmesi gerektiğine dair anılan emsal Yargıtay içtihatlarından da anlaşılacağı üzere motorlu araç işleteni ve onun Trafik Sigortası şirketi her halükarda karşı yanın gerçek zararını ödemekle mükelleftir.

Karayolları Trafik Kanununun 91. maddesi ile atıf yapılan 85. Maddesi uyarınca Trafik Poliçeleri motorlu araç işletenlerinin bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına sebep olduğunda devreye giren, zarar görenin zararını gideren, araç işletenin hukuki sorumluluğunu onun adına karşılayan zorunlu bir sigorta poliçesidir. Kanun koyucu özellikle zarar görenlerin korunması amacıyla Karayolları Trafik Kanununun 88. maddesinde tazminat yükümlülerini ve dolayısı ile araçların Trafik Poliçelerini tanzim etmiş olan sigorta şirketlerini müteselsil olarak sorumlu tutmuştur.

Trafik kazası sonucunda zarar gören kişi, ister araç işletene karşı, isterse sigorta şirketine karşı dava açma yoluna gidebilmektedir. İptali talep edilen değer kaybı hesaplaması yürürülükte bulunduğu sürece, araç işleten kişiye karşı açılan bir davada Borçlar Kanununda düzenlenen haksız fiil hükümlerine göre gerçek zarar üzerinden değer kaybı hesaplaması yapılmakta iken, zarar görenin sigorta şirketine başvurması sonucunda anılan düzenlemede belirlenen gerçek zarardan uzak olan bir formül'e göre hesaplama yapılmaktadır. Başka bir deyişle, **düzenleme ile sigorta firmalarına bir ayrıcalık tanınmış olup, araç işleten/sigortalı için ayrı, sigorta şirketi için ayrı bir hesaplama yöntemi ortaya konulmuştur.** Bu durum ise, **gerek Anayasa'nın 10.maddesi,**

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

gerekse sorumluluk hukukunun temel ilkeleri ile hak ve adalet ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Sonuç olarak, sigorta şirketinin Borçlar Kanunu haksız fiil hükümleri çerçevesinde gerçek zararı ödemekle yükümlü olmasına rağmen, davalı idarenin kanun koyucunun iradesi ve yerleşik Yargıtay içtihatlarının sigorta şirketleri lehine aşılması sonucunu doğuran düzenlemenin iptali gerekmektedir.

1.b) “2.Teminat Dışında Kalan Haller” başlıklı maddesine eklenen “8) Yabancı plakalı araçların Türkiye’de karıştığı kazalarda yabancı plakalı araçlar için yapılan değer kaybı talepleri” şeklindeki fıkra, gerek Anayasa’nın eşitlik ilkesine, gerekse 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun 91.maddesinin 5.fıkrasına aykırıdır.

Düzenlemeye göre, kazaya karışan aracın yabancı plakalı olması halinde, bu araç ile ilgili değer kaybı talebinde bulunulamayacaktır.

2918 sayılı Kanun’un 91. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, “Yabancı plakalı taşıtların Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre Türkiye’de geçerli sigortaları yoksa bunlar için zorunlu mali sorumluluk sigortası Türkiye sınırlarına girişleri sırasında yapılır.” **Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası’nın amacı araç işletenin araç işletmekten kaynaklanabilecek hukuki sorumluluğunu karşılamak olması karşısında, araç kazalarında zarar gören araçta bir değer kaybı oluşmaktadır ve bu değer kaybı zarar gören aracın işleteni açısından maddi zarar niteliği taşımaktadır.**

Yukarıdaki açıklamalarımızda da ifade edildiği üzere, hukukumuzda gerçek zarar ilkesi geçerlidir ve zarar gören haksız fiil sebebiyle uğradığı gerçek zararını haksız fiil sorumlularından isteyebilir. Ancak iptali talep edilen düzenlemeye göre, yabancı plakalı aracın Türkiye’de karıştığı kazalarda bu araçlar için değer kaybı talebinde bulunulamayacaktır. Bu araçların Türkiye’ye girişlerinde zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırıldığı düşünüldüğünde, bu durumun Anayasa’da düzenlenen eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiği açıktır.

2- Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Şartlar’ın 2.maddesi ile değiştirilen A.5.maddesinin 1.fıkrasının (c) bendinin 1.cümlesinde yer alan “bu Genel Şart ekinde yer alan esaslara göre” ibaresi ile 2. ve 3.cümlesi, 7.maddesi ile değiştirilen “Ek 2:Destekten Yoksun Kalma Tazminatı Hesaplaması” ve 8.maddesi ile değiştirilen “Ek:3 Sürekli Sakatlık Tazminatı Hesaplaması”nın iptali gerekmektedir.

2.a) Davalı idarenin gerçek zarardan uzak hesaplamalara yola açan “Destekten Yoksun Kalma Tazminatı Hesaplaması” ve “Sürekli Sakatlık Hesaplaması” yöntemi düzenleme yetkisi bulunmamaktadır.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Motorlu bir aracın karayolunda işletilmesi sırasında, bir kimsenin ölümüne, yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına neden olması halinde o aracı işletenin zarara uğrayan üçüncü kişilere karşı olan sorumluluğunu belli limitler dahilinde karşılamayı amaçlayan ve yasaca yapılması zorunlu kılınan sorumluluk sigortası türüne zorunlu mali sorumluluk sigortası adı verilmektedir.

Zorunlu mali sorumluluk sigortasında, rizikonun gerçekleşmesi halinde sigortacının ödeyeceği tazminat, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 91. maddesinin yollamasıyla aynı Kanun'un 85. maddesine göre belirlenir. Buna göre; sigortacı; sigorta ettiren işleten tarafından, motorlu aracın işletilmesi sırasında ortaya çıkan maddi zararlar ile kişinin yaralanması veya ölmesi gibi bedeni zararlardan sorumlu olup, 2918 sayılı Kanun'un 90. maddesine göre, "*Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar bu Kanun ve bu Kanun çerçevesinde hazırlanan genel şartlarda öngörülen usul ve esaslara tabidir. Söz konusu tazminatlar ve manevi tazminata ilişkin olarak bu Kanun ve genel şartlarda düzenlenmeyen hususlar hakkında 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.*"

2918 sayılı Kanunun 90.maddesinde tazminatların hesaplanması konusunda Genel Şartlara atıf yapılmış olması, Genel şartlar ve eklerinin üst hukuk normlarına aykırı olabileceği anlamına gelemeceği gibi, aksine, Tebliğ niteliğinde olan Genel Şartlara göre üst hukuk normu olan 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümlerine de uygun olarak düzenlenmesini gerektirmektedir. Zira Borçlar Kanununun 25.maddesi uyarınca "*Genel işlem koşullarına, dürüstlük kurallarına aykırı olarak, karşı tarafın aleyhine veya onun durumunu ağırlaştırıcı nitelikte hükümler konulamaz.*" Dolayısıyla, 2918 sayılı Kanun'un 90. maddesi gereğince, haksız eylemlerden ve hukuka aykırı olaylardan kaynaklanan insan zararı hesaplarında, hakça ve adaletli bir biçimde gerçek zararın bulunması zorunludur.

Türk Borçlar Kanununun 54.maddesi uyarınca "*Bedensel zararlar özellikle şunlardır:*

1. *Tedavi giderleri.*
2. *Kazanç kaybı.*
3. *Çalışma gücünün azalmasından ya da yitirilmesinden doğan kayıplar.*
4. *Ekonomik geleceğin sarsılmasından doğan kayıplar."*

55.maddeye göre ise "*Destekten yoksun kalma zararları ile bedensel zararlar, bu Kanun hükümlerine ve sorumluluk hukuku ilkelerine göre hesaplanır. Kısmen veya tamamen rücu edilemeyen sosyal güvenlik ödemeleri ile ifa amacını taşımayan ödemeler, bu tür zararların belirlenmesinde gözetilemez; zarar veya tazminattan indirilemez. Hesaplanan tazminat, miktar esas alınarak hakkaniyet düşüncesi ile artırılmaz veya azaltılmaz.*

Bu Kanun hükümleri, her türlü idari eylem ve işlemler ile idarenin sorumlu olduğu diğer sebeplerin yol açtığı vücut bütünlüğünün kısmen veya tamamen yitirilmesine ya da kişinin ölümüne bağlı zararlara ilişkin istem ve davalarda da uygulanır."

İptali talep edilen değişik "*Ek:2 Destekten Yoksun Kalma Tazminatı Hesaplaması*" ve "*Ek:3 Sürekli Sakatlık Tazminatı Hesaplaması*"na göre, TRH-2010 adı verilen yaşam tablosu

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

kullanılacak, aktif dönem için (18-60/65 yaş arası) belgelendirilmiş olması durumunda, hesaplamalarda ölen kişinin vergilendirilmiş geliri dikkate alınacak, vergilendirilmiş gelir tutarı için herhangi bir belge sunulmaması durumunda hesaplama, asgari ücret kullanılarak yapılacak, pasif dönem için ise asgari ücret üzerinden hesaplama yapılacaktır.

Davalı İdare'nin "sürekli sakatlık tazminatı" ve "destekten yoksun kalma tazminatı"nın nasıl hesaplanacağını belirlemesi yasal dayanaktan yoksundur.

2.b) İptali talep edilen A.5.maddesinin 1.fıkrasının (c) bendinin 2.cümlesi ("Kaza nedeniyle mağdurun tedavisinin tamamlanması sonrasında yetkili bir hastaneden alınacak sağlık kurulu raporu ile sürekli sakatlık oranının belirlenmesinden sonra ortaya çıkan ve tıbben gerekli olan bakıcı giderleri bu teminat limitleri ile sınırlı olmak koşuluyla sürekli sakatlık teminatı kapsamındadır.") ve 3. Cümlesinin ("Kaza nedeniyle mağdurun sürekli iş göremezliği bu teminattan karşılanır.") iptali gerekmektedir.

Bakıcı gideri, sakatlık teminatından tamamen ayrı olan ve tedavi giderleri teminatı içerisinde yer alan bir teminat türü olup, davalı idare teminatı daraltarak iki ayrı teminatı tek teminata indirmiştir. Karayolları Trafik Kanununa göre trafik poliçelerinde üç ayrı teminat (Vefat, Sakatlık Ve Tedavi) bulunmakta olup, bakım gideri, tedavi teminatı içerisinde iken bu teminat, yok sayılarak sakatlık teminatının içerisinde alınmıştır. Halbuki **Karayolları Trafik Kanununa ve Yargıtay kararlarına göre trafik kazasında %100 sakat kalan bir kişi hem sakatlık teminatından sakatlık tazminatı alabilmekte ve hem de tedavi teminatından bakım gideri alabilmekte iken, iptali talep edilen düzenlemeye göre tek bir teminat kapsamında ödeme alabilecektir.**

Konu ile ilgili davalı idarenin 05.01.2010 tarihli Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Ödemelerinde Tedavi Giderleri Kapsamına İlişkin Sektör Duyurusunda; "...sakatlık teminatı mağdurun trafik kazası nedeniyle iktisadi hayata eksik katılımına bağlı olarak ileride uğrayacağı kayıplara ilişkin teminat sunmaktadır. Tedavi gideri teminatı ise, mağdurun iyileşmesi veya vücut bütünlüğünün zarar veren olay öncesi duruma dönmesi için tıbben yapılması zorunlu giderleri içermektedir. Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, trafik kazası sonucu mağdurun ihtiyaç duyduğu bakım hizmeti ve protez organ bedelleri kişinin zarara neden olay öncesi duruma dönmesi için yapılan giderlerden olup, anılan giderlerin tıbben zorunlu olması halinde, Trafik Sigortası kapsamında tedavi giderleri teminatından karşılanması gerekmektedir." Denilmiş ise de, davalı idare sigorta şirketleri lehine bir düzenleme getirerek kendi görüşüne aykırı bir düzenlemeye gitmiştir.

Yargıtay'ın bakıcı giderinin, sürekli sakatlık teminatı içinde değil, bağımsız ayrı bir teminat olan tedavi teminatı kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin yerleşik içtihatları bulunmakta olup, anılan düzenleme bu içtihatlarla aykırılık teşkil etmektedir.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin 24.01.2013 tarih ve 2012/362E. 2013/578K. sayılı kararında “2918 sayılı Yasanın değişik 98. maddesine göre, tedavi giderlerinden sorumluluk Sosyal Güvenlik Kurumu'na geçmiş ise de, yasa kapsamı dışında kalan giderlerden sigorta şirketinin sorumlu tutulması gerekir. Bakıcı giderlerinin tedavi gideri kapsamında davalı sigorta şirketinden tahsilinde bir usulsüzlük bulunmamaktadır.”

Ayrıca, **Yargıtay 11.Hukuk Dairesinin 13.10.2005 tarih, 2004/12031E., 2005/9682K. sayılı kararında;** “Dava, trafik kazası sonucu meydana gelen yaralanma nedeniyle çalışma gücünün azalması nedeniyle uğranılan maddi zarar ile yaralanmanın zorunlu kıldığı tedavi masrafları, bakıcı ücretleri ile kullanması zorunlu araç ve gereçlerin karşılığı maddi kayıpların tazmini istemlerine ilişkindir. Mahkemece davacı tarafından tedavisine yönelik hangi giderlerin karşılandığı ve bunlara ilişkin sübut delilleri araştırılmadan, dosyaya sunulan talep edilen tazminatın anlamlı olduğu şeklindeki subjektif görüşe dayalı olarak düzenlenen bilirkişi raporları uyarınca poliçede yazılı tedavi gideri teminatına karar verilmesi, sigortacının poliçede yazılı limitle sınırlı olmak kaydıyla ancak gerçek zarardan dolayı sorumlu olduğu yönündeki temel ilkeye de aykırı bulunduğundan, tedavi gideri konusundaki talep bakımından eksik incelemeye dayalı olarak verilen kararın bozulması gerekmektedir.”

2.c) Destekten Yoksun Kalma Tazminatı Hesaplaması'na ilişkin Ek:2'de düzenlenen kurallar Yargıtay içtihatlarını bertaraf etmektedir.

Davalı tarafından, yerleşik yargı kararlarının dışında, sigorta şirketleri lehine, basit bir hesaplama yöntemiyle, kişilerin özel durumları gözölmeksizin, aynı tazminatın hesaplanmasını sağlayan suni bir hesaplama benimsenmek istenmektedir. Tazminat hesaplamasına ilişkin aşağıdaki örnek yargı kararları irdelendiğinde iptali talep edilen düzenlemelerin Borçlar Kanunu'nun 55.maddesi ve 2918 sayılı Kanun'nun 90. maddesine aykırı olduğu anlaşılacaktır:

Zararlandırıcı sigorta olayına maruz kalan sigortalının tazminatına esas ücreti, **hüküm tarihine en yakın tarihte belli olan veriler nazara alınarak** hesaplanması gerektiği Yargıtay'ın oturmuş ve yerleşmiş görüşlerindedir. (21.HD.27.10.1998, E:1998/7035-K: 1998/7155)

Mahkemece zararın hesaplanmasında gözönünde tutulacak kazanç, vergi kayıtlarıyla bağlı kalmaksızın, tanık ifadeleri de gözönünde tutularak tayin ve tespit edilmelidir. (19.HD.09.03.1995, 94/7459-95/2055)

İmzalı bordrolar gerçeği yansıtmıyorsa, meslek kuruluşundan gerçek ücret araştırılmalıdır. Davacı tarafından imzalanan ve imzası inkar edilmeyen bordrolarda davacının ücreti asgari ücret olarak gösterilmiştir. İşyerinde inşaat ustası olarak çalışan davacının çalışma süresi, yaptığı iş tanık beyanları ile birlikte değerlendirildiğinde **boardroların gerçeği yansıtmadığı** kuşkusuz doğmaktadır. Bu nedenle davacının çalışma süresi, yaptığı iş, çalışma tarihleri açıklanarak meslek kuruluşundan alabileceği ücret sorulmalı ve sonucuna göre hüküm kurulmalıdır. (9.HD.27.10.2004, 8503-24277)

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Davacı işçi uzun süreden beri aynı işyerinde **ustabaşı** olarak çalıştığına göre, ücret ve tazminat hesaplarının asgari ücret üzerinden yapılması isabetsizdir. Asgari ücret üzerinden düzenlenen **bordrolarda davacının imzasının bulunmasının, nitelikli işçiler açısından bağlayıcılığı söz konusu olamaz.** (9.HD.03.10.2000, 8614-13106)

Zararlandırıcı sigorta olayına maruz kalan sigortalının tazminatının hesaplanmasında, **gerçek ücretin esas alınması koşuldur.** Öte yandan, gerçek ücretin ise, işçinin kıdemi ve yaptığı işin özelliği ve niteliğine göre işçiye ödenmesi gereken ücret olduğu, işyeri veya sigorta kayıtlarına geçmiş ücret olmadığı Yargıtay'ın yerleşmiş görüşlerindedir. Somut olayda, davacı işçinin **kalıpcı ustası** olduğu, kalıpcı ustasının da asgari ücretle çalışmasının hayatın olağan akışına ve yaşam deneyimlerine uygun düşmeyeceği, giderek, sigorta müfettişinin asgari ücret üzerinden yapmış olduğu saptamanın gerçeği yansıtmadığı açık seçiktir. Yapılacak iş, davacı işçinin kalıpcı ustası olduğu ve kalıpcı ustasının da asgari ücretle çalışmayacağı kabul edilerek, meslek kuruluşu tarafından bildirilen ücret esas alınarak tazminatı yeniden hesaplamak ve Kurum tarafından hüküm tarihine en yakın tarihe göre hesaplanan peşin sermaye değerini zarardan indirmek ve sonucuna göre karar vermektir. Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular gözönünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir. (21.HD.27.06.2000, 3995-5128)

Zararlandırıcı sigorta olayına maruz kalan sigortalının **tazminatının hesaplanmasında gerçek ücretin esas alınması koşuldur.** Gerçek ücretin ise, işçinin kıdemi, yaptığı işin özelliği ve niteliğine göre işçiye ödenmesi gereken ücret olduğu, işyeri veya sigorta kayıtlarına geçmiş ücret olmadığı Yargıtay'ın yerleşmiş görüşlerindedir. (21.HD.26.09.2000, 5270-6115)

Hüküm altına alınan alacaklara baz teşkil eden ücret, taraflar arasında uyuşmazlık konusunu oluşturmaktadır. Dosya içeriğine göre davacı uzun süre işyerinde çalıştığı gibi, iki yabancı dil de bilmektedir. Mahkemece ücret bordroları esas alınarak sonuca gidilmiş ise de bunların birçoğu davacı işçinin imzasını taşımamaktadır. Ayrıca ücretinde gerçek durumu yansıtmıyorsa şüphe uyanmaktadır. Ücretin gerçeğe uygun olarak belirlenebilmesi için böyle durumlarda Dairemizin kararlılık kazanmış uygulaması uyarınca; Davacının yaptığı iş, kıdemi ve bildiği yabancı dil de belirtilerek ne kadar ücret alabileceği ilgili meslek kuruluşundan sorulmalı ve gelecek olan cevap bütün dosya içeriği ile bir değerlendirmeye tabi tutularak hasıl olacak sonuca göre hüküm kurulmalıdır. (9.HD.02.10.2001, 11421 – 15334)

Yargıtay 17.Hukuk Dairesinin 09.10.2012 gün E.2011/11066 K.2012/10762 sayılı kararında; *“Trafik kazasına ilişkin tazminat davasında; sigorta Tahkim Heyetince; bilirkişi raporuna itibar edilmeksizin, hakem heyetinde yer alan Aktüer tarafından yapılan hesaplama esas alınarak, talebin kısmen kabulü ile tazminatın %10'una tekabül eden bedelin G... Merkez Hasarları Yönetimi ve Danışmanlık Şti.'ne, belirtilen bedelin adı geçen eşe verilmesine, diğerleri için yapılan talebin reddine, alacağına itibaren ticari faiz yürütülmesine karar verilmiştir. Tahkim Heyetince karara esas alınan hesaplama, hukuka uygun değildir. Yargıtay kriterlerine uygun olarak PMF Tablosu esas alınarak düzenlenen rapor doğrultusunda karar verilmesi gerekirken, Hazine Müsteşarlığı'nın 2010/4 sayılı Genelgesine göre yapılan hesaplama dayalı olarak karar verilmesi isabetli olmamıştır.”* denilerek tazminat hesaplarının **Hazine Müsteşarlığı'nın 2010/4 sayılı Genelgesine ve aktüerlerin uyguladıkları formüllere göre değil, yargıda geçerli yöntemlere**

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

göre yapılması öngörülmüş iken, davalı idarenin Yargıtay'ın yerleşik içtihatlarında kullanılan yöntemlerin dışında bir yöntem belirlemesi hukuka aykırıdır. Kaldı ki, bu düzenleme destek tazminatının düşük çıkmasına yol açacak bir yöntemdir.

Yargıtay 17.Hukuk Dairesinin 2012/984 E.sayılı kararında; “*Dava, trafik kazasından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemine ilişkindir. Mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda davacının mezun olacağı tarih itibariyle görevli bir fen bilgisi öğretmenin maaşı emsal alınarak hesaplama yapılmıştır. Davacının kaza sebebiyle mesleğine bir yıl geç başlayacağı ancak yaralanma tarihi itibariyle gerçekleşmiş bir zararı bulunmadığından varsayımsal hesaplama yapılacaktır. Davacının okulundan mezun olur olmaz kamu hizmetinde görevli bir öğretmen olup olamayacağı, atanma için açılan sınavı kazanıp kazanamayacağı henüz belli olmasa dahi en azından özel okul veya dershanelerde öğretmen olarak çalışabileceği muhakkaktır. O halde mahkemece, davacının mezun olacağı tarih belirlenerek yeni mezun bir fen bilgisi öğretmenin özel okul veya dershanede çalışması halinde elde edeceği gelir miktarı belirlenmek ve buna göre davacının mesleğine geç başlaması sebebiyle oluşan kazanç kaybının hesaplanması için bilirkişiden ek rapor alınması gerekir.*” denilerek emsal ve gerçek gelirin araştırılması gerektiği vurgulanmıştır.

2.d) Sürekli Sakatlık Tazminatı Hesaplaması'na ilişkin Ek:3'de düzenlenen kurallar Yargıtay içtihatlarını bertaraf etmektedir.

Davalı idarenin Destekten Yoksun Kalma tazminatının hesaplanması yönteminde olduğu gibi, Ek:3'te de TRH 2010 tablosu ve 1,8 teknik faiz hesaplama yöntemleri aynı gerekçelerle yerleşik Yargıtay içtihatlarına aykırılık teşkil etmektedir.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin 26.06.2008 tarih ve 2008/1969E.,2008/3549K. sayılı kararına göre “*Her ne kadar, destekten yoksun kalma tazminatının hesaplanmasında ölenin olası yaşam süresi boyunca destek olabileceği düşünülerek tazminat hesabı yapılamaz ise de, bu sürenin 60 yaş ile sınırlandırılması da doğru değildir. Çalışma koşulları, yapılan İşin niteliği dikkate alınarak desteğin daha ne kadar süre eylemlilik olarak çalışabileceği, konusunda uzman bilirkişiye tespit ettirilerek sonucuna göre karar verilmesi gerekir. Mahkemece anılan hususlar göz ardı edilerek yazılı şekilde hüküm kurulması isabetli değildir.*”

Bakıcı giderinin asgari ücretin brütü üzerinden hesaplanması gerekmektedir ve bu hususta bakıcı tutulduğunun belgelendirilmesi ön şartı getirilemez. Buna ilişkin Yargıtay 21.HD.nin 2010/2446 E. Sayılı kararında şöyle denilmektedir; “*Davacının başkasının yardımına muhtaç olması nedeniyle asgari ücretle bakıcı gideri hesaplanması doğru ise de, bakıcı giderinin ödenmesi sırasında bakıcıyı çalıştıran davacının brüt asgari ücret kadar bir ödeme yapmasının gerektiği düşünülmelidir.*” Yine Yargıtay 21.HD.nin 2007/3976 E.sayılı kararında “*Sigortalının başkasının yardımına muhtaç olması nedeniyle, ölüm tarihine kadar brüt asgari ücretle bakıcı giderinin hesaplanması gerektiği, sigortalının bakıcı gideri dahil tüm maddi zararı belirlendikten*

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

sonra koşulları varsa Borçlar Kanununu 43-44.maddelerine göre indirim yapılabileceği dairemizin yerleşmiş görüşlerindedir.”

İzah edilen nedenlerle, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Şartlar'ın 2.maddesi ile değiştirilen A.5.maddesinin 1.fıkrasının (c) bendinin 1.cümlesinde yer alan “*bu Genel Şart ekinde yer alan esaslara göre*” ibaresi ile 2. ve 3.cümlesi, 7.maddesi ile değiştirilen “Ek 2:Destekten Yoksun Kalma Tazminatı Hesaplaması” ve 8.maddesi ile değiştirilen “Ek:3 Sürekli Sakatlık Tazminatı Hesaplaması” Borçlar Kanununa, Karayolları Trafik Kanununa, kuvvetler ayrılığına ve sorumluluk hukukunun genel ilkelerine aykırı olduğundan iptali gerekmektedir.

3- Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Şartlar'ın 3.maddesi ile değiştirilen Genel Şartların “B.2. Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi” maddesinin 2.1 fıkrasının 1. paragrafının ikinci cümlesi:

İptali talep edilen cümleye göre, “*Sigortacının kendisine iletilen belgelere haklı olarak itiraz etmesi veya kendisinin hak sahibinden ya da başka bir kurumdan haklı olarak yeni bir belge talep etmesi halinde söz konusu süre yeni talep edilen belgenin sigortacının merkez veya şubelerinden birine iletilmesinden sonra başlar.*” Ancak 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 99. maddesi gereğince, “*Sigortacılar, hak sahibinin kaza veya zarara ilişkin tespit tutanağını veya bilirkişi raporunu, sigortacının merkez veya kuruluşlarından birine ilettiği tarihten itibaren sekiz iş günü içinde zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları içinde kalan miktarları hak sahibine ödemek zorundadırlar.*”

Daha önce de benzer hükmün yürürlükte olması nedeniyle, uygulamada sigorta şirketleri, sırf ödemeyi geciktirmek ve zarar göreni uğraştırmak, süreci uzatmak için bu hükme dayanarak ödeme için öngörülmeven ve gereksiz belgeler talep edilmekte olup, ödemenin yapılmaması nedeniyle zarar görenin dava açması halinde ise anılan hüküm nedeniyle sigorta firmalarının dava şartı eksikliği iddiası ile davanın reddini talep etmelerini sağlamaktadır.

2918 sayılı Kanunun yukarıda anılan 99.maddesinde hangi belgelerin sunulmasından itibaren sürenin başlayacağı açıkça düzenlenmiş olup, davalının sürenin ne zaman başlayacağını belirleme yetkisi bulunmamaktadır. **Yasa koyucunun öngördüğü kuralın sigorta firmaları lehine genişletilmesine yol açan iptali talep edilen düzenlemenin 2918 sayılı 99. maddesine açıkça aykırıdır.**

4- Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Şartlar'ın 3.maddesi ile değiştirilen Genel Şartların “B.2. Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi” maddesinin 2.1 fıkrasının ikinci paragrafının birinci cümlesindeki “veya yeniden kullanılabilir parça” ibaresi

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında Değişiklik yapılmasına dair Genel Şartların 3.maddesi ile Genel Şartların “B.2. Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi” maddesinin 2.1. fıkrasında değişiklik yapılarak, trafik kazasına bağlı hasar halinde, hasar gören parça, onarımı mümkün değilse veya eşdeğer parça veya yeniden kullanılabilir parça ile değişimine imkân yok ise orijinali ile değiştirileceği düzenlenmiştir. 3.paragrafına göre eşdeğer veya yeniden kullanılabilir parça ile değişim mümkün olduğu halde, sigortacının bilgisi ve onayı dahilinde olmadan orijinal parça ile onarım sağlandığı takdirde sigortacının sorumluluğu sigortacının kaza tarihi itibarıyla benzer hasarlardaki onarım uygulamasına göre, eşdeğer veya yeniden kullanılabilir parça bedeli ile sınırlı olacak, sigortacının bu paragraf kapsamındaki henüz tamire başlanmadan önce yapılan başvuru sonucu onaya ilişkin tercihini hasar ihbar tarihini takip eden üç iş günü içinde onarım merkezine veya hak sahibine bildirmediği durumda onayı olduğu varsayılacaktır.

14.05.2015 tarih ve 29355 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının bazı maddelerinin iptali istemiyle Birliğimizce açılan dava sonucunda, **Danıştay 15. Dairenin 27.06.2018 tarih ve 2015/6014E, 2018/6091K. sayılı kararı ile “B.2. Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi” maddesinin 2.1.fıkrasının ikinci paragrafını 1.cümlesinde yer alan “parça veya ömrünü tamamlamış araçlar mevzuatı kapsamındaki araçlardan elde edilen orijinal parça” ibaresinin, “sigortalı aracın zarar verdiği araçta, hasarlı parçanın tamir edilmesi mümkün değil ise, hasarlı parça orijinal ise; öncelikle orijinal parça ile değişimi, hasar gören araç sahibinin onayı bulunması veya orijinal parçayla değişiminin mümkün olmaması halinde eşdeğer parça veya ömrünü tamamlamış araçlar mevzuatı kapsamındaki araçlardan elde edilen orijinal ile değişimi hakkaniyet gereği olup, değişim önceliğini eşdeğer parça veya ömrünü tamamlamış araçlar mevzuatı kapsamındaki araçlardan elde edilen orijinal parçaya veren düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamaktadır” gerekçesiyle iptaline karar verilmiştir.**

İptale konu düzenlemede, her ne kadar Danıştay 15.Daire tarafından iptal edilen “ömrünü tamamlamış araçlar mevzuatı kapsamındaki araçlardan elde edilen orijinal parça” ibaresi “yeniden kullanılabilir parça” ibaresi ile değiştirilmiş ise de, Genel Şartların “Tanımlar” kısmına eklenen **“Yeniden Kullanılabilir Parça” tanımı** incelendiğinde, “30.12.2009 tarihli ve 27448 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan *Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik* kapsamında düzenlenen kodlandırılmış, hasarsız ve takip edilebilir, araç ve can güvenliği ile çevre standartlarını karşılayan parçalar” olarak tanımlandığı ve dolayısıyla bu ifadenin aslında **Danıştay 15.Dairesinin yukarıda anılan kararı ile iptal edilen “ömrünü tamamlamış araçlar mevzuatı kapsamındaki araçlardan elde edilen orijinal parça” ibaresinden bir farkı olmadığı ve her iki ifadenin halk arasında “çıkma parça” olarak bilinen parçalar olduğu anlaşılmaktadır.**

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun 111. maddesi uyarınca, Karayolları Trafik Kanunu ile öngörülen hukuki sorumluluğu kaldıran veya daraltan anlaşmalar geçersizdir. Dolayısıyla zorunlu trafik sigortası sözleşmesi ve sözleşmenin dayanağı olabilecek **Karayolları**

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları ile Karayolları Trafik Kanunu'nda benimsenen sorumluluk sistemi yok edilemez. Türk hukukunda zarar kavramı hususunda fark teorisi benimsenmiştir. Bu teori gereğince zarar, mal varlığının zarar verici olaydan sonraki durumu ile zarar verici olay meydana gelmese idi, bulunacağı durum arasındaki farkı ifade eder. Zararın hesaplanmasında olayın zarar gören mal varlığı üzerindeki olumsuz etkileri yanında olumlu etkileri de göz önünde tutulmak ve yararlar zarar denkleştirilerek gerçek zararın bulunması ve tazmini gerekir. Nitekim bu doğrultuda Yargıtay 17.Hukuk Dairesinin:

- 16.02.2009 tarih ve 2008/2862E., 2009/1682K. sayılı kararında trafik kazalarında “çıkma parça” kullanımının zorunlu tutulamayacağını,
- 19.10.2009 tarih ve 2009/3575E., 2009/6507K. sayılı kararında, işletene halef olarak sorumlu tutulan sigortacının, Borçlar Kanununun 42. maddesi uyarınca motorlu aracın neden olduğu riziko nedeniyle meydana gelen gerçek zararı gidermekle yükümlü olduğu;
- 01.05.2006 tarih ve 2006/2450E., 2006/3866K. sayılı kararında, davacının gerçek zararının belirlenmesi için aracın tamirinde orjinal parçalarının kullanılması ve orjinal parça değerlerinin esas alınmasının gerektiği, sigorta eksperinin tamirde kullanılmış çıkma parça kullanılması nedenine dayalı olarak zarar belirlemesinin isabetli olmadığı;
- yine aynı Daire'nin 26.03.2013 tarih ve 2012/13481E., 2013/4273K. sayılı kararında ise, davacı ile davalı sigorta arasında aksi yönde yapılmış bir anlaşma bulunmadığı sürece sigortacının, sigortalı aracın tamiri için orijinal parça bedellerine göre zararı tazmin etmekle yükümlü olduğu;
- 20.09.2017 tarih ve 2016/5293E., 2017/8012K. sayılı kararında, gerçek zararın ancak aracın onarımında tamamen orijinal parçalar kullanılmak suretiyle sağlanacağı, bu durumda mahkemece, ... tamamıyla orijinal parçalar dikkate alınarak, araçtaki hasar kalemleri ve bedeli tespit edilmek suretiyle tazminat miktarının hesaplanması hususlarında ayrıntılı, açıklamalı, denetime elverişli bir rapor alınarak sonucuna göre karar verilmesi gerektiği;
- 30.09.2014 tarih ve 2014/15938E., 2014/13033K. sayılı kararında, mahkemece; orijinal parça hesabına göre belirlenen miktar hükme esas alınması gerekirken, yan sanayi yedek parça hesabına göre hüküm verilmesinin bozmayı gerektirdiği belirtilmektedir.
- 16.02.2009 tarih ve 2008/2862E., 2009/682K. sayılı kararında “Somut olayda davacı hasarlı araç davalı tarafça tamir ettirilmiş ve davacı ibra belgesi imzalamış ise de; tamirden bir ay sonra aracın tamiri sırasında orjinal parça kullanılmadığı ve bazı aksamın da tamir edilmediği mahkemece tesbit edilmiştir. Gerçek zarar yukarıdaki ilke kapsamında giderilmemiş olup, gizli ayıp mevcuttur. Davacı hasarlanan parçanın 2.el çıkma parça ile değişimini kabule zorlanamaz. Süresinde tesbit yaptıran ve dava açan davacının BK. 198. maddesine göre ayıplı haliyle kabulü de söz konusu değildir.” şeklinde karar verilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Anılan yüksek mahkeme içtihatları karşısında, **sigortalı gerçek kişinin aynı zamanda tüketicisi olması nedeniyle orijinal parça tercih etme hakkını ortadan kaldıran ve sigorta ilişkisinin tarafı olmayan ve doğrudan zarar gören 3. kişilerin araçlarında meydana gelen hasarın rizaları alınmaksızın çıkma parça ile değiştirilmesine imkan tanınarak mülkiyet hakkına kısıtlama getiren böyle bir düzenlemeye gidilmesinin, gerek Anayasaya, gerek Borçlar Kanununa gerek Tüketici Haklarının Korunmasına Dair Kanuna gerekse Trafik Kanununa aykırı olduğu tartışmasıdır.**

Genel Şartların anılan düzenlemesinin özellikle Anayasa ve Borçlar Kanunu ile Yargıtay'ın yerleşik içtihatlarına aykırılığı sebebiyle, eksik ve yetersiz ödemeden dolayı birçok dava açılacağı ve bu davaların mahkemelerin işyükünü fazlasıyla artıracığı da malumlarımızdır.

Sonuç olarak trafik kazasına bağlı hasar halinde, hasar gören parçanın çıkma parça ile değişimine imkan veren düzenleme yasal dayanaktan yoksun olmanın yanı sıra, Anayasa'ya , Türk Borçlar Kanunu'na, Tüketici Haklarının Korunmasına Dair Kanuna ve Trafik Kanunu'na, aynı zamanda Danıştay 15.Dairesinin anılan içtihadı ile yukarıda alıntılanan diğer içtihatlarla da aykırılık teşkil etmekle, mutlak suretle iptali gerekmektedir.

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI NEDENLERİ

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile Davalı Hazine ve Maliye Bakanlığına verilen zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarının belirlenmesi yetkisinin amacı sigortacılar karşısında zayıf olan sigortalıları korumak iken Davalı tarafından zaten güçlü konumdaki sigortacıların lehine düzenlemeler benimsenmiştir.

Davalı tarafından tesis edilen Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında değişiklik getiren iptali talep edilen maddeleri yürürlükte kaldığı sürece bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olduğunda gerek sigortalılar gerekse sigortalılar haricinde mağdur olanlar hak kaybına uğrayacaktır.

Davalı, idari işlemi tesis ederken sigortalılar aleyhine hareket ettiği gibi yargının içinde bulunduğu ağır iş yükünü de dikkate almamıştır. Bir trafik kazası nedeniyle doğan zararı tazmin edebilmek için adeta dava açma yolunu şart koşmuştur. Dava konusu yeni kurullarla dava açmadan hakkaniyetli sonuçlara ulaşmak mümkün değildir. Karayolları Trafik Kanunu, Borçlar Kanunu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun aynen yürürlükte olduğuna göre Dava konusu kurullar yargı organlarınca uygulanamayacaktır. Dolayısıyla bir trafik kazası nedeniyle yargıya başvurmayanlar mağdur olacak, yargıya başvuranlar görece hakkaniyetli bir neticeye kavuşacak yargının iş yükü fazlasıyla artacaktır.

Dava konusu Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları hükümlerinin uygulanması halinde sigortalılar ile sigortacılar arasında akdedilen sigorta sözleşmelerinde esas alınacak, bu nedenle sigortalılar telafisi güç veya imkansız hak kayıplarına

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

uğrayacaklardır. Aynı zamanda dava konusu hükümler hukuka açıkça aykırı olduğundan dava konusu hükümlerin yürütmesinin durdurulması gerekmektedir.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda arz edilen ve 2577 sayılı Kanun'un 20. maddesi gereğince re'sen dikkate alınacak diğer nedenlerle; 20 Mart 2020 Tarihli ve 31074 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Şartlar'ın;

- 1- 2.maddesi ile değiştirilen A.5.maddesinin 1.fıkrasının (a) bendinde yer alan **“bu Genel Şart ekinde yer alan esaslara göre”** ibaresi ve 6.maddesi ile Genel şartların **“Değer Kaybı Hesaplaması”na ilişkin 1 Nolu Ekinin “1.Formül” maddesi ile “2.Teminat Dışında Kalan Haller” başlıklı maddesine eklenen 8 nolu fıkrası,**
- 2- 2.maddesi ile değiştirilen A.5.maddesinin 1.fıkrasının (c) bendinin 1.cümlesinde yer alan **“bu Genel Şart ekinde yer alan esaslara göre”** ibaresi ile 2. ve 3.cümlesi, 7.maddesi ile değiştirilen **“Ek 2:Destekten Yoksun Kalma Tazminatı Hesaplaması”** ve 8.maddesi ile değiştirilen **“Ek:3 Sürekli Sakatlık Tazminatı Hesaplaması”,**
- 3- 3.maddesi ile değişik **“B.2. Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi” maddesinin 2.1 paragrafının ikinci cümlesi,**
- 4- 3.maddesi ile değişik **“B.2. Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi” maddesinin 2.1 fıkrasının ikinci paragrafının birinci cümlesindeki “veya yeniden kullanılabilir parça”** ibaresinin ve **üçüncü paragrafının tamamının,**

İPTALİNE dava sonuna kadar YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA, DURUŞMA TALEBİMİZİN KABULÜNE vekalet ücreti ve yargılama masraflarının davalıya yükletilmesine karar verilmesini saygı ile dileriz.

Davacı
Türkiye Barolar Birliği Vekili
Avukat Gamze KARADUMAN NEJAT

EKLER:

- 1- Vekaletname örneği,
- 2- 20 Mart 2020 Tarihli ve 31074 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Şartları